

การบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
Administration of educational institutions after the epidemic of covid-19 schools
under the Nakhon Nayok primary education service area office

พชรวิทย์ วงษ์อินทร์¹ และ ระติกรณ์ นิยมะจันทร์²

Pacharawan Wongin¹ and Ratikorn Niyamachan²

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา¹

วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร²

Master of Education (Educational Administration)¹

College of Teacher Education Phranakhon Rajabhat University²

Corresponding Author, E-mail: bewwtyp@gmail.com¹

Retrieved 07-11-2023 Revised 08-12-2023; Accepted 05-11-2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 จำแนกตาม ตำแหน่ง และขนาดของ สถานศึกษา และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลัง สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบพหุสสาร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำนวน 292 คน จากการเทียบตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีตารางเลขสุ่ม (Table of Random Numbers) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ ไวรัสโควิด 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

และเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา , สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ,การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

Abstract

The objectives of this independent study were to: (1) Examine the state of school administration among educational institution administrators following the COVID-19 outbreak in the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office. (2) Compare the state of school administration among administrators after the COVID-19 epidemic, classified by position and size of educational institutions under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office. (3) Propose guidelines for school administration by educational institution administrators after the COVID-19 pandemic. The sample consisted of 292 teachers and administrators, selected through simple random sampling proportionate to the number of participants at each site. A five-point rating scale questionnaire, with a reliability of 0.96, was used as the research tool. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-tests, and one-way analysis of variance (ANOVA).

Research Results (1) State of School Administration: After the COVID-19 outbreak, the overall state of school administration in educational institutions was rated at a high level. Key areas of strength included: 1) Integration of learning management with real-life applications for students. 2) Teacher development. 3) Curriculum development, with adjustments to formats and evaluation methods. 4) Participation of schools, teachers, parents, communities, and relevant sectors in effective learning management. 5) Teaching management and the development and use of technological media for education. (2) Comparison by Position and Institution Size: There were no significant differences in the state of school administration among administrators when classified by position or the size of educational institutions under the jurisdiction of the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office. (3) Proposed Guidelines for School Administration: Guidelines for school administration after the COVID-19

pandemic were proposed to enhance the efficiency and adaptability of educational institution management.

Keywords: school administration, under the Office of Primary Educational Service Area Nakhon Nayok, Covid 19 epidemic

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 (COVID-19) ที่เกิดแพร่ระบาดขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อทุกด้านอย่างมหาศาล ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นคือด้านการศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาหลายแห่งต้องยกเลิกการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง การจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั้งหมด 3 รูปแบบ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (On-Site), การจัดการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ซึ่งโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกันออกไป โดยให้มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม ซึ่งโรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนให้ครบหลักสูตรตามความเหมาะสม(ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี, 2564)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้เห็นว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ โดยผู้บริหารต้องใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการนำพาองค์กรข้ามผ่านสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และทำให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาและการดำเนินงานภายในสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในการบริหารจัดการจึงต้องมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ภายใต้สภาวะสังคมสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่างๆมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่จะขับเคลื่อนนโยบายและกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาให้สถานศึกษาสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรานี สงวนนาม. (2553) ที่ว่าสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นสืบเนื่องมาจากความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

UNICEF รายงานผลกระทบของการระบาดโรคโควิด-19 ต่อเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ผลกระทบสำคัญ 5 ด้าน ของโรคโควิด-19 ที่มีต่อเด็กในประเทศไทย คือสุขภาพแย่จากโภชนาการ ปัญหาความยากจนรุนแรง ปัญหาด้านสุขภาพจิต และการสูญเสียการเรียนรู้จากการปิดโรงเรียนในปี 2563 ส่งผลกระทบต่อเด็กอายุระหว่าง 3-17 ปี และการปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งผลกระทบต่อเด็กอายุระหว่าง 36-59 เดือนร้อยละ 86.3 นักเรียนจำนวน 271,792 คน ไม่มีคอมพิวเตอร์ และจำนวน 2,733 คน ไม่มีไฟฟ้าใช้ เด็กที่ไม่ได้เข้าเรียนเนื่องจากไม่มีเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในโรงเรียน และพ่อแม่และตัวเด็กนักเรียนมีความกังวลเรื่องการติดโรคโควิด-19 ดิลฉัตร ชุสสุโสภา. (2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เป็นหน่วยงานที่บริหาร จัดการศึกษาชั้น พื้นฐานของเขตพื้นที่ ทั้งหมด 4 อำเภอ ในจังหวัดนครนายก ประกอบด้วยอำเภอเมือง อำเภอองครักษ์ อำเภอบ้านนา และอำเภอปากพลี มีหน้าที่กำกับ ดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาชั้นพื้นฐานรวมทั้ง 130 โรงเรียน ได้กำหนดทิศทางการศึกษาที่มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาพสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันด้วยการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผลกระทบที่เกิดกับนักเรียนในช่วงที่การจัดการ เรียนรู้ไม่เป็นไปตามปกติ ก่อให้เกิดการสูญเสียโอกาสทางการเรียนรู้ (Learning Losses) การที่โรงเรียนไม่สามารถวางแผนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งหลักสูตรสถานศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพราะสถานการณ์พักพิงตลอดเวลา ทำให้ภายหลังจากการปิดสถานศึกษา กลับมาจัดการเรียนการสอน แบบปกติสถานศึกษาจึงต้องมีการปรับปรุงสภาพปัญหาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของ สถานศึกษา

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาภายหลัง สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ที่มีการจำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษาเพราะตำแหน่งที่ต่างกัน จะมีมุมมองต่อการบริหารไม่เหมือนกัน และสถานศึกษาที่ขนาดต่างกัน ก็จะมีความพร้อม และวิธีการ ในการบริหารที่ต่างกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

2.เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก แตกต่างกันไป

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางประกอบการศึกษา โดยเสนอเนื้อหา ดังนี้

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ธวัชชัย แสนดวง (2565) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการ หรือกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อเป็นการให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในชุมชนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

มลฤดี สอนดี (2565) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางการบริหาร เป็นผู้นำนโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

สรูป การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมที่มีระบบ ระเบียบ หลักและกระบวนการบริหาร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

มนัญญา บัณฑิตวงษ์ (2562) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญต่อสถานศึกษา เนื่องจากเป็นการบริหารที่มีระบบและดำเนินการต่อเนื่องให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการจัดการวางแผนโดยความร่วมมือและการจัดการที่ดีของบุคคลภายในสถานศึกษา

อมรรัตน์ เตชะนอก (2563) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพระบบของการศึกษา ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นจะขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร การบริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

สรุป ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานให้บรรลุและประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความรับผิดชอบภาระกิจในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในสถานการณ์ปัจจุบันของแต่ละสถานศึกษา การจัดหาทรัพยากรเพื่อบำปาดำเนินงานของสถานศึกษา

3. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้ให้แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาดังปรากฏในบัญญัติมาตรา 39 ที่ว่า กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

4. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

สุวิมล มธุรส (2564:35) กล่าวว่าการบริหารรูปแบบการเรียนการสอนหลังโควิด-19 (Social Distancing) และการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ (New Normal) มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องการการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ (Change Learning) เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนหลังโควิด-19 (Social Distancing)
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ (New Normal)
3. การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ (Change Learning)

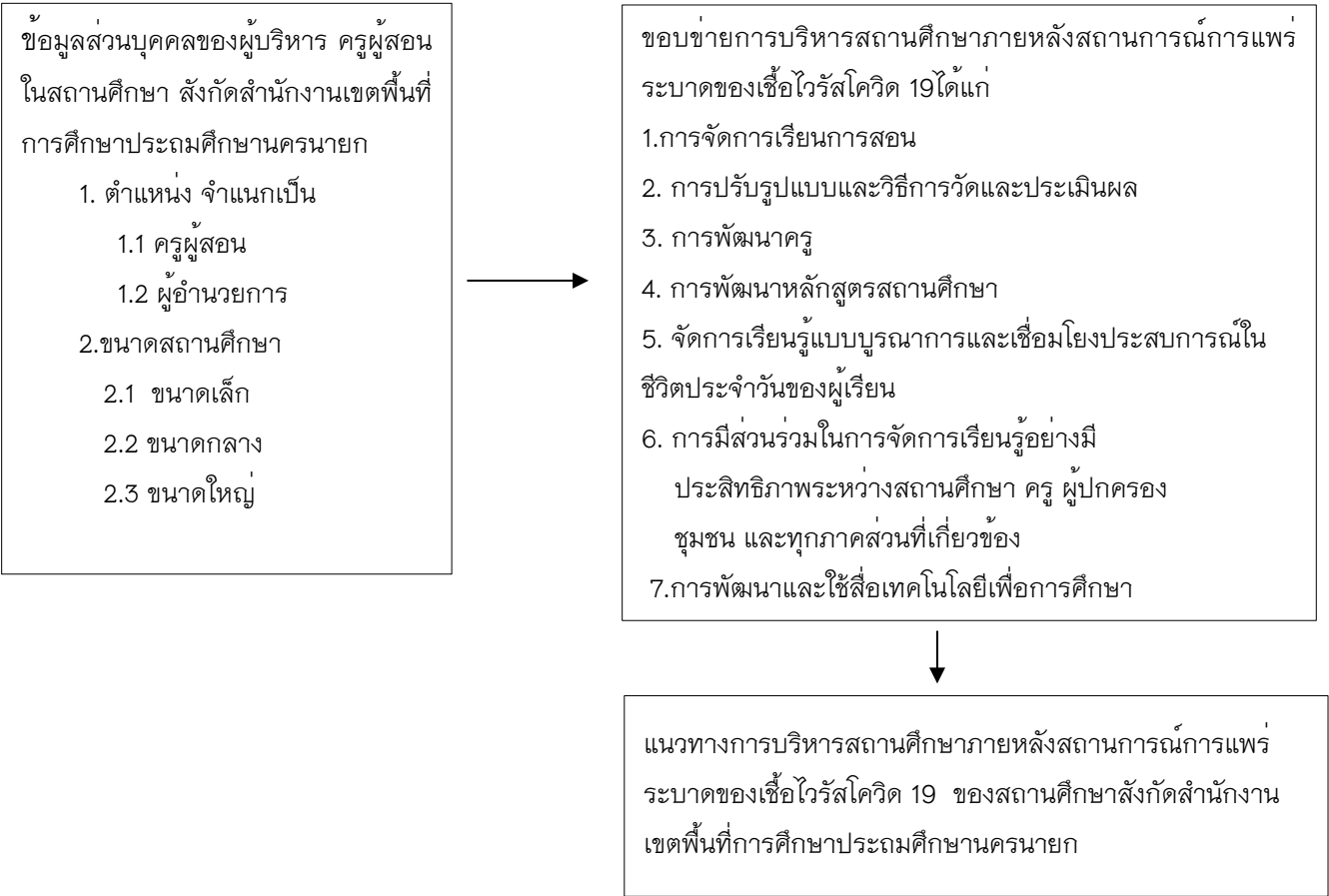
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565:14) จากการสังเคราะห์ผลการวิจัย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติ รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประชุมสัมมนา ได้สรุปและจัดทำเป็น "มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้" ขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่
2. เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา
3. สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา
5. สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาพที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต
6. ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
7. จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ

สรุปว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 (COVID-19) หมายถึง การบริหารที่มีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทภายหลัง สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 (COVID-19) มีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การ ออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การบริหารจัดการสถานศึกษาและครูผู้สอน การหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย จากการ สังเคราะห์ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของ กิจ ลิ้มปิจำนงค์ (2563), รัตนา กาญจนพันธุ์ (2563), พัทธราภรณ์ ดวงชื่น (2563), วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนา (2563), สุวิมล มธุรส (2564), สถาบันส่งเสริมการสอวิทยาาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2564), สถาบันส่งเสริมการสอวิทยาาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2564) และ สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา (2565) ตามตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำนวน 1,083 คน จากสถานศึกษา จำนวน 130 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำนวน 292 คน ได้มาจากการเทียบตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) และวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม การบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา และตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก มี 7 ด้าน ได้แก่ 1.การจัดการเรียนการสอน 2.การปรับปรุงแบบและวิธีการวัดและประเมินผล 3. การพัฒนาครู 4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5. จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน 6. การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 7.การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ในการเสนอข้อเสนอนะแนวทางการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ลักษณะของแบบสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)) เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามขนาดสถานศึกษาละ 2 คน รวมจำนวน 6 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) สถานศึกษามีผู้บริหาร ที่ไม่เป็นรักษาการในตำแหน่ง
- 2) ขนาดสถานศึกษาละ 2 แห่ง

ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงแบบและวิธีการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามตำแหน่งโดยการทดสอบค่าที และผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว มีรายละเอียดดังนี้

ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและรายด้านที่ 0.602 ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา $F = .299$ และ $Sig = .742$ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ที่ 3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพและความสนใจของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน

ด้านการปรับปรุงแบบและวิธีการวัดและประเมินผล คือ ยกกระตือรือร้นการประเมินเพื่อการพัฒนา (formative assessment)

ด้านการพัฒนาครูผู้สอน คือ ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรมครู ให้ครูเปลี่ยนจากผู้สอน (Teacher) ไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ กระชับหลักสูตรโดยเน้นเนื้อหาจำเป็นตามมาตรฐานของแต่ละช่วงวัย เพื่อให้ครูสามารถนำไปวางแผนการสอนและใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม

ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ เชื่อมโยงเนื้อหาทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้ปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ ๆ มา เชื่อมโยงความคิดรวบยอดในกลุ่มสาระต่าง ๆ

ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความสนใจของนักเรียน เชื่อมโยงกับชุมชนและบริบทที่นักเรียนอยู่ มากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐานแบบเดียวกันทั่วประเทศ

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ นำสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาามาเพิ่ม ศักยภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีการปรับรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติ และการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูผู้สอน และผู้บริหารต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบัน การวางแผนการดำเนินการ เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งสร้างศักยภาพ เพื่อบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ สมศักดิ์ จัตุระประยูร (2564) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานโดยให้ทุกคน มีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรและแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ตลอดจนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับ CGS Blog (2564) ได้กล่าวถึง การอบรมและการพัฒนาบุคลากรในยุค Next Normal จะเป็นการเรียนรู้และพัฒนาให้บุคลากรมีการปรับตัวและก้าวสู่ความสำเร็จในยุค Next Normal โดยสร้างความยืดหยุ่นและ Soft Skill ที่ เป็นความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะรับรู้ มีความเป็นอิสระในการพัฒนาและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและผู้บริหารที่ตำแหน่งต่างกันมีความคิดต่อการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ให้ประสบผลสำเร็จเช่นกัน ความคิดเห็นจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุไฮดา หมัดเลียด (2563) ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านสนับสนุนการศึกษาของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านสนับสนุนการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ดำรงตำแหน่งต่างกัน มี

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน และนัย อันฤดี (2551) ศึกษาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) ผลการเปรียบเทียบพบว่าตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน แต่มองไปในทางเดียวกันว่าการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ต้องกระทำในลักษณะที่เป็นรูปแบบเดียวกัน ตามระเบียบพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามุมมองจึงไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ด้านที่ 1 การจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือ ผู้แนะแนวทาง การสนับสนุนให้ครูผู้สอน มีความกระตือรือร้นพัฒนาทักษะและวิทยาการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ด้านที่ 2 การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการปรับรูปแบบและยกระดับวิธีการวัดประเมินผล ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่มีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงาน มีความสามารถในการแก้ปัญหา

ด้านที่ 3 การพัฒนาครูผู้สอน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะสำคัญเพื่อที่จะสามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นครูมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะดังกล่าว

ด้านที่ 4 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ที่มีความกระชับ จัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งการผ่อนคลายตัวชี้วัดเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนที่จะสามารถช่วยลดความกดดันของการจัดการเรียนการสอน โดยยังคงคุณภาพมาตรฐานของการศึกษาขั้นต่ำไว้ได้

ด้านที่ 5 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน จัดทำแผนเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีการจัดกระบวนการการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันไว้ด้วยกัน รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในลักษณะที่เป็นองค์รวม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ด้านที่ 6 การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู

ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน ครู และผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษานำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ตลอดจนปรับเปลี่ยนนโยบายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ด้านที่ 7 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการจัดการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศใหม่ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ ทั้งรูปแบบการบริหารและวิธีการปฏิบัติ

2. การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เมื่อจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาทำให้ทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จเช่นเดียวกัน

3. ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันตามบริบทของตนเองเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพร้อมกับพัฒนาคุณภาพทุกด้านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุป

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ 1) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับวิธีการสร้างความ

สนใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียน การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน สร้างความสนใจให้ผู้เรียน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น 2) การจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะต้องเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือ ผู้แนะแนวทาง สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะและวิทยาการให้ทันสมัย เทคนิควิธีการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ๆ 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน ครู และผู้ปกครองในพื้นที่เพื่อสะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนได้นำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ตลอดจนปรับเปลี่ยนนโยบายให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น 4) การปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการวัดและประเมินเพื่อพัฒนา ตรวจสอบความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้มากขึ้น เน้นทักษะการใช้ชีวิต การคิด และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 6) การพัฒนาครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูผู้สอน ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำ และให้คำปรึกษาเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ให้มีการจัดกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้มีการ

วิจัยและพัฒนาการผลิตเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์ เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียน

1.2 การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยอาศัยกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาทักษะการออกแบบและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความร่วมมือด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา มีการวางแผน การควบคุม การประสานงาน การจัดบุคลากร และเผยแพร่ความรู้ระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.4 การปรับปรุงแบบและวิธีการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรส่งเสริมส่งเสริมการออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพ เป็นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนา เป็นการประเมินเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนา เน้นเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.5 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหา (SWOT) ทั้งในด้านปัจจัยทางด้านโครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา ด้านผลผลิต ด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามากที่สุด

1.6 การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารควรการพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะที่ดีในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนมีความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถและการปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ

1.7 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ผู้บริหารควรปรับปรุงแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้ตามความสนใจ ส่งเสริมผู้เรียนให้ค้นพบองค์ความรู้ ในการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ตามความสนใจ โดยผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างทางเลือกในการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1 ควรศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารเพิ่มเติมเรื่องการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายกในครั้งต่อไปควรมีการเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่จะมีประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2 คว้าการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 19 ของสถานศึกษาสังกัดโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารอ้างอิง

- กิจ ลิ้มปิ๋จ้ง. (2563). การบริหารสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ความสำเร็จในการบริหารงานสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์วิกฤต. วารสารการบริหารการศึกษา, 3(2), 25–40.
- ดนัย อันฤดี. (2551). การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework). (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดิฉัตร ชุสสุโพวา. (2566). ผลกระทบสำคัญ 5 ด้าน ของโรคโควิด-19 ที่มีต่อเด็กในประเทศไทย. จาก <https://www.unicef.org/thailand/th/stories>
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาหลังวิกฤตโควิด-19. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มลฤดี สวนดี. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1.(วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2563). การพัฒนาทักษะการสอนและการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้หลังโควิด-19. วารสารการศึกษาและสังคม, 5(1), 15–30.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2564). แนวทางการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19. วารสารเทคโนโลยีและการศึกษา, 4(2), 12–21.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ.
- สุไฮดา หมัดเลียด. (2563). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านสนับสนุนการศึกษาของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- CGS Blog. (2564). Training and Development for the Next Normal. from. <https://www.cgsinc.com/blog/training-and-development-next-normal-lrn>